

Samrådsredogörelse Ändring genom tillägg till 43 detaljplaner för avloppsledning Eolshäll-Sickla, TDP 2015-19085

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund	2
Förslagets syfte och huvuddrag	2
Hur samrådet bedrivits	3
Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden	3
Allmänt om samrådet och planprocessen.....	4
Allmänt om förslaget och utvecklingen	4
Kulturmiljö	6
Olägenheter för grannar	6
Gator och trafik	8
Teknisk försörjning	10
Hälsa och säkerhet	12
Miljö- och klimataspekter	13
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	14
Föreslagna förändringar.....	14
Inkomna synpunkter	16
Statliga och regionala myndigheter och förbund	16
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	18
Övriga remissinstanser	22
Sakägare enligt fastighetsförteckning	23

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Planen syftar till att ge stöd åt en ny avloppsledning som ska gå från Eolshäll till Sickla, där den ansluter till reningsverket, och två tunnelmynningar (Skansbacken (Gullmarsplan) och Södertäljevägen (Liljeholmen)).

Planförslaget sändes ut på samråd 2016-10-05 – 2016-11-16. Under samrådet har 23 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt önskas information om och kontakt för samordning inför byggskedet, förtydligande texter om risker, räddningsinsatser och grundvattenpåverkan.

Synpunkter från privatpersoner har handlat om risker för olägenheter som kan uppkomma vid transportvägar för lastbilar med bergmassor under byggandet av avloppsledningen samt frågor kopplat till samfälligheter för värmeanläggningar.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet föreslår Stadsbyggnadskontoret att planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden om behovet av samordning mellan ledningsrättshavare och andra instanser som till exempel Brandmyndigheten samt att plankartan korrigeras med rubriker.

Stadsbyggnadskontoret föreslår vidare att planbeskrivningen förtydligas vad gäller avgränsningen mellan detaljplanen och övriga frågor som hanteras i tillståndsärendet, inklusive genomförande-frågor. Vidare föreslås att beskrivning och konsekvenser förtydligas för: naturvärden, grundvatten, risker, räddningsinsatser.

I övrigt föreslås planhandlingarnas huvudsakliga utformning få ligga fast.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att möjliggöra projektet *Stockholms framtida avloppsrening, SFA*, som innebär modernisering av stadens avloppshantering, samt att säkra kapaciteten för avloppsrening på lång sikt och att väsentligt förbättra reningsresultaten. Denna detaljplan är en av fem detaljplaner som tas fram för att möjliggöra projektet.

Syftet med denna detaljplan är att ge stöd åt en ny avloppsledning som ska gå från Eolshäll till Sickla, där den ansluter till reningsverket, och två tunnelmynningar (Skansbacken (Gullmarsplan) och Södertäljevägen (Liljeholmen)). Detaljplanen

tas fram som ett tillägg till gällande detaljplaner som redan i dag finns inom planområdet. Detta innebär att gällande detaljplaner ändras så att utbyggnaden av ledningen möjliggörs, men att befintliga detaljplaner i övrigt fortsätter att gälla jämsides med detta tillägg.

Detaljplanen reglerar markanvändning och förslagets färdiga utformning samt konsekvenser härav i användnings- och driftsskedet. Hantering och ansvar för genomförandefrågor regleras främst i lagstiftning utanför Plan- och bygglagen och i det tillståndsärende för SFA där bland annat genomförandet är föremål för rättslig prövning.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2016-10-05 – 2016-11-16. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset, samt – samtidigt med övriga fyra samrådsförslag som ingår i detaljplaneläggningen i samband med SFA – på lokalkontor för de stadsdelsförvaltningar som omfattas av planerna: Bromma stadsdelsförvaltning, Gustavslundsvägen 151 G, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning, Telefonvägen 30, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, Slakthusplan 8A, samt Skarpnäcks stadsdelsförvaltning, Björkhagsplan 6. Förslaget fanns också på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Annons om samråd och samrådsmöte publicerades i lokaltidningen Mitt i tisdagen den fjärde oktober, samt i rikstidningarna SvD och DN den femte oktober 2016. Samrådsmöte hölls 2016-10-17 i hörsalen där ca 45 personer närvarade.

Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden

Under samrådet har 23 yttranden inkommit. Vissa remissinstanser har lämnat ett gemensamt yttrande för de fem detaljplaner som syftar till att möjliggöra projektet *Stockholms framtida avloppsrening, SFA*. I den mån synpunkterna är generella och gäller samtliga fem detaljplaner redovisas yttrandet och stadsbyggnadskontorets ställningstagande i vardera samrådsredogörelsen. Om del av yttrandet uppenbart gäller endast en av de fem planerna redovisas den delen av yttrandet och stadsbyggnadskontorets ställningstagande endast i förekommen samrådsredogörelse.

Nedan redovisas ämnesvis de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Allmänt om samrådet och planprocessen

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd är medvetna om att byggskedet inte hanteras i detaljplan, men anser att det i detta fall leder till att det är svårt att bedöma och ta ställning till projektets egentliga påverkan på stadsdelens miljöer. Gäller till exempel Tunnelmynningen vid Sundstagård och uttransporten av schaktmassor som kan påverka framkomlighet för gång och cykel och påverka kulturhistorisk viktig miljö. Det finns en oro från förvaltningen gällande permanenta skador under byggskedet på denna unika miljö. Nämnden efterfrågar viss hänsyn till miljö- och trafikpåverkan under byggscheden, eftersom det som står i planförslag direkt styr vad som händer då. De anser det vara en möjlighet för berörda parter att ta ställning till egentlig påverkansgrad redan i granskningsskeden av planförslag och i förlängningen undvika konfliktfyllda byggprocesser.

Trafikkontoret önskar redovisning gällande hur projektet är tänkt att drivas under byggtiden.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret ser över möjligheterna till att tydligare beskriva risken för långsiktiga konsekvenser för miljön kring tunnelmynningen vid Sundsta Gård.

Allmänt om förslaget och utvecklingen

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget, under nu kända förhållanden, inte strider mot de intressen som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10§ PBL under förutsättning att beskrivning av miljö kvalitetsnormer angivna i planbeskrivningen, som inte stämmer med Viss, korrigeras och att naturmiljöer (i t.ex. Årstaskogen) inte riskerar att skadas av grundvattensänkningar. Länsstyrelsen menar vidare att miljö kvalitetsnormer för grundvatten saknas inom planområdet samt menar att staden bör redovisa hur eventuellt utsläpp av dagvatten påverkar berörda vattenförekomster. Utöver det informerar de om att möjligheten att använda planförfarandet *Ändring genom tillägg* försvann när Boverket i november 2014 upphävde "Ändring av detaljplan", Boverkets allmänna råd 1991:2 samt om att Ledningssträckning är i enlighet med pågående tillståndsprövning av överledningen från Bromma till Henriksdals ARV (mål M 3980-15) och att de den 16 september 2016 lämnat yttrande i målet.

Lantmäterimyndigheten efterfrågar normal rubriksättning på plankartan, där rubriker för gränser, egenskapsbestämmelser m.m. framgår och anser att Boverkets rekommendationer bör följas och u bör användas för allmännyttig ledning. De anser vidare att det inte

är klarlagt om en tunnel kan anses vara en ledning och om mark för denna därmed kan upplåtas som ledningsrätt. De menar att om man istället använder E (teknisk anläggning) innebär det att man har en valmöjlighet; äganderätt, ledningsrätt och servitut. De undrar också vad som händer med befintliga schaktdjupsbestämmelser samt hur tillträde till väg till/från de båda tunnelmynningarna är tänkt att lösas samt om ytterligare fastighet utanför planområdet kommer beröras.

Miljö- och hälsoskyddsmynden undrar varför inte teknisk beskrivning och detaljplan stämmer överens när det gäller tillfällig/permanent påslag vid Eolshäll. De ifrågasätter om inte även utrymningsschakten är en del av detaljplanens syfte och borde ingå i detaljplanen.

Trafikkontoret anser att tunnelmynningen vid Liljeholmen bör samordnas med redan befintlig mynning samt ställer sig frågande till att detaljplaneområdet som täcker tunnelmynningen vid Liljeholmen går så långt väster ut.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ställer sig positiv till ett utvecklande av stadens försörjningssystem.

Idrottsförvaltningen Stockholms stad påpekar att de är överens med Stockholm Vatten om etableringsyta vid Axelbergs bollplan vid Eolshälls arbetstunnel.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret korrigerar uppgifterna om vattenförekomster och miljökvalitetsnormer. Planbeskrivningens text om grundvatten och naturmiljö kompletteras och tydliggörs. Det finns inga definierade grundvattenförekomster inom området med beslutade miljökvalitetsnormer. Projektet påverkar inte grundvattenkvalitet. Eventuella permanenta skyddsinfiltrationer kommer att göras med dricksvatten. Projektet kommer inte att anlägga nya dagvattenledningar relaterade till det sökta planområdet. Den verksamhet som kommer att bedrivas inom planområdet har ingen påverkan på dagvattenkvalitet.

När detaljplanarbetet påbörjades hade Boverket upphävt sin vägledning att använda planförfarandet ändring genom tillägg utan att hänvisa till någon ny. Stadsbyggnadskontoret gör bedömningen att vald redovisningsmetod gör det möjligt att tillmötesgå Plan- och bygglagens krav på tydlighet och överblickbarhet (4 kap 32 §). Att utföra ändringar direkt i de 14 befintliga, gällande detaljplanerna, riskerar att göra planhandlingarna oöverskådliga och att planarbetet avsevärt försvåras och fördröjs.

Stadsbyggnadskontoret korrigerar plankartan enligt lantmäteriets önskemål om rubriker. Stadsbyggnadskontoret bedömer att inrättandet av ett i tre dimensioner reglerat markreservat möjliggör

både tecknande av ledningsrätt och att ledningen betraktas som ett byggnadsverk. Planbestämmelserna är tydliga i vad som avses med markreservatet. Markreservatet blir ett tillägg till eventuellt rådande schaktdjupsbestämmelser och adderar zoner i vilka intrång inte får ske. Infarten till tunnelmynningen vid Sundstagård sker ifrån en privat väg vid Skansbacken, vilket kräver avtal mellan fastighetsägaren Einar Matsson och Stockholm Vatten AB. Infarten till tunnelmynningen vid Liljeholmen sker från Södertäljevägen där avtal också krävs mellan Stockholm stad och Stockholm Vatten AB. Avtal mellan Stockholm stad och berörda parter ska vara ingångna samtidigt som detaljplanen antas. Under driftskedet kommer trafiken till tunnelmynningarna vara mycket begränsad och endast användas vid service och eventuell utrymning. Planbeskrivningens genomförandebeskrivning förtydligas med avseende på avtal för infart till tunnelmynning..

Initialt var det tänkt att tunnelmynningen vid Södertäljevägen, Liljeholmen, skulle samordnas med befintlig tunnelmynning som finns på platsen. Det har visat sig att detta inte är möjligt. Den nya tunnelmynningen kommer mestadels att användas under byggskedet men kommer även att finnas kvar även under driftskedet. Området vid tunnelmynningen utmed Södertäljevägen är planerad för infart/utfart. Planbeskrivningen förtydligas vad gäller ny tunnelmynning vid Södertäljevägen och dess konsekvenser.

Stadsbyggnadskontoret har fattat beslut att inte planlägga utrymningsschakten, då deras låga höjd över mark gör att de inte är att klassa som byggnadsverk och därmed inte är heller är bygglovspliktiga.

Kulturmiljö

Stockholms stadsmuseum har inget att erinra mot planförslaget. Informerar att det utmed sträckan finns fornminnen, flera byggnader och bebyggelseområden som bedöms vara av kulturhistoriskt värde.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret noterar. Planbeskrivningen innehåller information angående fornminnen och byggnader med kulturhistoriskt värde.

Olägenheter för grannar

Störningar

P-RS och GS yrkar på att transporter av sten och jord från tunnelmynningen transporteras via sjövägen och hänvisar till att Förbifart Stockholm transporterar sjövägen från Sättra hamn. Även **HC** efterfrågar en fördjupad utredning angående alternativet med att

frakta bort schaktmassorna sjövägen. Respondenten är orolig för barns trafiksäkerhet vid arbetsytan för Eolshälls fotbollsplaner.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Förutsättningar för sjötransport av bergmassor har undersökts, men av tekniska, fastighetsmässiga och ekonomiska skäl valts bort.

Parker och grönområden

Länsstyrelsen har inget att erinra mot planförslaget ur naturvårdssynpunkt under förutsättning att inte naturmiljöer i t.ex. Årstaskogen (planerat naturreservat) riskerar skadas av grundvattensänkning.

Enskede-Årstad-Vantörs stadsdelsnämnd anser att en ordentlig inventering av träden vid tunnelmynningen Skansbacken behöver genomföras innan arbete utförs, då det inte endast finns ungräd i området, utan även ett antal äldre större lindar nedanför den parkväg som går från båtklubben till Simlångsvägen vid norrsidan av fastigheten Altstern.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden påpekar att de tidigare lämnat underlag för bedömning av miljö- och hälsofrågor gällande bl.a. påverkan på naturmark och rekreation och nämnden anser inte att detta har redovisats tillfredsställande i planhandlingarna. Nämnden anser vidare att förstärkningsåtgärder måste säkras för spridnings- och rekreativa samband och mellan Årstaskogen och Hammarbyskogen samt under Skanstullsbron. Nämnden anser även att naturvärdesbedömningen ska revideras och komplettera den fortsatta planeringen. Nämnden anser att Förvaltningen för utbyggnad av tunnelbanan har gjort en naturvärdesbedömning av området vid Skansbacken som stämmer bättre med verkligheten. SFA:s inventering bör därför kvalitetssäkras av oberoende konsult. Även definierade arbetsområden för påslag bör omfattas av naturinventeringen då de i dagsläget inte är helt beskrivna. I övrigt bör arbetsytor inte ta slänten i anspråk, utan redan ianspråktaga ytor som båtuppläggning

Rådet till skydd för Stockholms skönhet understryker vikten av att intrången i naturmark vid tunnelns byggande minimeras.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret kompletterar planhandlingarna gällande påverkan på naturmark och rekreation, utifrån material från miljö- och hälsoskyddsnämnden. Även MKB:n kompletteras med "PM Naturvärden och samband vid Liljeholmen och Gullmarsplan" och resultat förs in i planbeskrivningen.

Stadsbyggnadskontoret kompletterar och tydliggör även planbeskrivningens text om grundvatten och grundvattensänkningars påverkan.

Gator och trafik

Farleder

Sjöfartsverket informerar att färdig avloppsledning inte får påverka farledsdjup. Vidare bör möjligheten att gräva ner ledningen i närheten av farleder undersökas. Sjöfartsverket önskar vidare bli informerade i fortsatt planering och önskar beskrivning och rutiner för genomförandet som underlag för synpunkter och samråd, så att åtgärder kan vidtas för att minimera negativ påverkan på sjöfartens framkomlighet under anläggningsfasen. Sjöfartsverket förutsätter att planområden som omfattar muddring, tippning, vattenförlagd ledning, förändring av kaj-/ strandlinje och vattennära anläggningar kommer att samrådas med Sjöfartsverket.

Luftfart

Luftfartsverket informerar om att berörda flygplatser alltid ska tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering

Biltrafik

Trafikverket anser att de statliga vägar som berörs (E4 (Essingeleden), Väg 75 (Södra Länken) och södra stambanan) behöver säkerställas genom avtal mellan Trafikverket och Stockholm Vatten. Trafikverket och Stockholm Vatten är överens om detta, men skriftlig överenskommelse bör ske innan föreslagna detaljplaner antas. Oavsett tillstånd och oberoende av nämnda avtal behöver Stockholm Vatten också ansöka hos Trafikverket om ledningskorsningsavtal.

Trafikkontoret Stockholms stad efterfrågar information om antal fordon per dygn/vecka/månad som kommer att passera cirkulationsplatsen vid Sundstagård angående tunnelmynning vid Skanstabacken. Trafikkontoret anser att sikten är dålig och att den därför bör ses över om många fordon ska passera korsningspunkten. **P-RS och GS** har synpunkter på den stora mängden byggtrafik på Personnevägen/Stjernerströmsvägen då de anser att trafiken redan idag är stor och kräver att tunga transporter på Personnevägen ska uppfylla EU:s miljöbilskrav "Euro V". Respondenten påpekar även att andra byggen i närheten påverkar trafiken på Personnevägen

Gång- och cykeltrafik

Trafikkontoret Stockholms stad informerar att den gång- och cykelbana som passerar infarten till tunnelmynningen vid Liljeholmen är utpekad som pendlingsstråk och att störningar därför bör vara minimala.

Kollektivtrafik

Trafikförvaltningen och förvaltningen för Stockholms tunnelbana informerar om sitt arbete med att ta fram underlag till Sverigeförhandlingen kring en ny västlig tunnelbana från

Fridhemsplan till Älvsjö via Liljeholmen. Den planerade avloppstunneln och en eventuell tunnelbana kan komma att sammanfalla med varandra, varför det är viktigt med fortsatt dialog mellan landstinget och Stockholm vatten.

Vidare påpekas att det i planbeskrivning står att avloppsledning ska ha gemensam skyddszon med ny tunnelbana vid Gullmarsplan. Förvaltningen anser inte att detta regleras i plankarta 8. Förvaltningen menar att detaljplanebestämmelser bör möjliggöra en samutnyttjad skyddszon för underjordisk avloppsledning och tunnelbaneutbyggnad och efterfrågar dialog kring hur bestämmelser och gränssnitt ska se ut. *Förvaltningen* påpekar vidare att informationsbyte och samordning behöver ske mellan projekten under byggtiden i det fall att byggtiderna pågår samtidigt och att ett genomförandeavtal mellan landstinget och kommunen bör tecknas innan detaljplanen är antagen, vilket bland annat ska reglera förutsättningar för arbetenas utförande med anledning av närheten till tunnelbanan. De meddelar även att samordningsmöten har inletts.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Mälarpassagen planläggs inte. Framkomligheten för sjöfarten kommer inte att påverkas negativt då avloppsledningen består av en bergtunnel som ligger på relativt stort djup under mark i fast berg. Inga synliga tunnlar på botten. Stadsbyggnadskontoret noterar behovet av information och samordning beträffande byggskedet och kompletterar genomförandedelen i planbeskrivningen med detta.

Flygplatser har inte kontaktats då planförslaget inte innebär något byggnadsverk över 20 meter eller på annat sätt kan misstänkas påverka flygplatser.

Avtal mellan Trafikverket och Stockholm Vatten AB angående de statliga vägarna ska ske innan detaljplanen antas.

Planbeskrivningens genomförandebeskrivning kompletteras med information om detta.

Information om antal fordon per dygn/vecka/månad som passerar cirkulationsplatsen vid Sundstagård kompletteras i planbeskrivningen.

Byggtrafiken behandlas inte i detaljplanen. Ansvaret för risk för störningar under byggtiden åläggs, enligt Plan- och bygglagen (10 kap 5 §), den som utför åtgärderna – i detta fall Stockholm vatten AB – som har att följa gällande lagar och regler vid genomförandet. Konsekvenserna, som de förklaras i

miljökonsekvensbeskrivningen, kommer också att vara föremål för prövning inom ramen för det pågående tillståndsärendet för SFA.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att störningarna för cykeltrafiken blir minimala då trafiken till tunnelmynningarna under driftskedet kommer att vara mycket begränsade och endast användas vid service och eventuell utrymning.

Förutsättningar för sjötransport av bergmassor har undersökts, men av tekniska, fastighetsmässiga och ekonomiska själ valts bort.

Stadsbyggnadskontoret noterar ny, västlig tunnelbana och behov av fortsatt dialog mellan landstinget och Stockholm vatten.

Planbeskrivningen förtydligas vad gäller behov av samordning.

Stadsbyggnadskontoret och Förvaltningen för utbyggnad av Stockholms tunnelbana (FUT) har under arbetet med detaljplanen kommit överens om en strategi för planläggning i det område där tunnelbana och avloppsledning korsar varandra.

Överenskommelsen är att detaljplan för SFA och detaljplan för tunnelbana planlägger halva skyddszonen var. Planbeskrivningen förtydligas så att detta framgår. Fortsatt samordning mellan Stadsbyggnadskontoret och FUT bör ske inför granskningen. Planbeskrivningens genomförandedel kompletteras med att ett genomförandeavtal mellan landstinget och kommunen ska tecknas innan detaljplanen är antagen, vilket bland annat ska reglera förutsättningar för arbetenas utförande med anledning av närheten till tunnelbanan.

Teknisk försörjning

Samfällighetsföreningen Pharaos Bagare konstaterar att följande rättighet saknas: akt 0180-A161/171.

EI/Tele

Ellevio påpekar att det är av yttersta vikt att hänsyn tas till de ledningstunnlar som finns i närheten av planerad tunnelsträckning och att de äger ett större, 11kV, kabelstråk som passerar planerad tunnelmynning vid Södertäljevägen inom vilket ledningarna måste beaktas och skyddas. Om behov av ledningsflytt uppstår kontaktas (i god tid) Ellevio som ansvarar för flytt medan byggherren står för kostnaden. Även vid behov av bygg-el ska Ellevio kontaktas.

Svenska kraftnät informerar om att ny struktur för Stockholms elnät utreds. Utredning *Stockholms ström* omfattar ett femtiotal stora och små projekt. Projekten innebär att drygt 20 kommuner kommer att beröras av nybyggnationer och om-byggnationer där en del befintliga luftledningar kommer att rivas och nya anläggningar kommer att byggas. Del i *Stockholm ström* är en ny elförbindelse mellan Anneberg i Danderyd, söder om Hammarbykanalen i Stockholm. Denna elförbindelse kommer att ha ett

påverkansområde som överlappar med avloppstunnelns påverkansområde. Företaget planerar även ny elförbindelse mellan Skanstull och Örby som ska förläggas i en befintlig tunnel vilken ägs av Stockholms stad och som berörs av den planerade avloppstunneln. Svenska kraftnät utgår från att Stockholms stad bevakar att detaljplaneändringarna inte påverkar den befintliga tunneln negativt.

Fjärrvärme

Fortum Värme önskar tidig information och samrådsmöten för att kunna planera ev. ledningsomläggningar och nya ledningsdragningar samt säkra befintlig drift med så få driftstörningar som möjligt. Vid åtgärder i distributionsanläggningar utför företaget dessa själva och de bekostas av byggherre enligt gällande avtal. Fortum Värme vill teckna genomförandeavtal snarast möjligt. Eventuella omläggningar av gasledningar ska lösas vid detaljprojekteringen av ledningssträckningen och arbetstunnlar. **Babylons, Fader Höks och Joakim (samfällighet för Värmeförsörjning)** äger en fjärrvärmeanläggning från 60-talet som värmer 58 radhus som är anslutna till Fortums fjärrvärmenät. Då den planerade avloppstunneln bara löper några meter åt sidan från fjärrvärmeanläggningens undercentral är ägarna oroliga för eventuella sprängningsvibrationer underifrån. De anser dessutom att den föreslagna försäkringslösningen är otillräcklig och menar att detaljplanetillägget inte bör godkännas. Om förslaget ändå godkännes kräver de att sprängningar inte får ske under vintern och att Stockholm vatten direkt skall gå in vid skador.

Dagvatten

Länsstyrelsen anser att staden bör redovisa hur eventuella utsläpp av dagvatten från planområdet kommer att påverka berörda vattenförekomster. Det är viktigt att staden redogör för eventuella effekter av planen på de enskilda kvalitetsfaktorerna som har betydelse för vattnets ekologiska och kemiska status.

Räddningstjänst

Storstockholms Brandförsvaret (SSBF) efterfrågar förutsättningar för räddningsinsats, så som framkomlighet till byggnader och räddningsfordon och uppställningsplatser vid tunnelmynningarna, i detaljplan. Gällande brandvatten bör anslutning till planerade byggnader/anläggningar ses över. 75 meter från brandpost till uppställningsplats för räddningsfordon (dvs. 150 meter mellan två brandposter). SSBF påpekar även att undermarksanläggningen bör ta hänsyn till behov av utrymningsvägar/angreppsvägar samt brandgasventilation i markplan. SSBF uppmärksammar utöver detta att de önskar tät dialog med Stockholm Vatten under projektets gång.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Planhandlingarna kompletteras med saknad samfällighet akt 0180-A161/171.

Inom planförslaget har hänsyn tagits till Ellevios ledningstunnlar som finns i närheten av planerad tunnelsträckning.

Stadsbyggnadskontoret noterar att Ellevio äger ett större, 11kV, kabelstråk som passerar planerad tunnelmynning vid Södertäljevägen inom vilket ledningarna måste beaktas och skyddas.

Stadsbyggnadskontoret noterar önskan från Fortum Värme om information, samråd och tecknande av avtal.

Eventuella skador kommer att kompenseras av Stockholm vatten.

Projektet kommer inte att anlägga nya dagvattenledningar relaterade till det sökta planområdet. Den verksamhet som kommer att bedrivas inom planområdet har ingen påverkan på dagvattenkvalitet.

Stadsbyggnadskontoret kompletterar planbeskrivningen med avseende på förutsättningar för räddningsinsatser.

Stadsbyggnadskontoret kompletterar genomförandedelen i planbeskrivningen med uppgifter om behov av samordning mellan Stockholm Vatten och Ellevio och Svenska kraftnät, Fortum Värme och Stockholms brandförsvär.

Hälsa och säkerhet**Risk**

Ellevio uppmärksammar att deras anläggningar kan påverkas av sprängning, bormning, vibrationer och sättningar, men förutsätter att denna typ av påverkan inte sker.

Trafikkontoret önskar redovisning om det är studerat om kommande pålningsarbeten i staden kan medföra några problem där tunneln ska gå.

Storstockholms brandförsvär (SSBF) anser att de risker och riskreducerande åtgärder som hanteras i Stockholm Vattens tillståndsansökan bör föras in i vardera planbeskrivningen/plankartan och poängterar att de tidigare i behovsbedömningen påtalat att riskanalys behövs för projektet (Stadsbyggnadskontoret dnr 2014-12772). SSFB påtalar vidare att Södertäljevägen är farligt gods väg till vilken ett avstånd på 150 meter till bebyggelse rekommenderas. Mellan anläggningen och aktuell väg är det 80 meter, men SSBF anser inte att denna risk

behöver utredas vidare, påpekar dock att det är upp till stadsbyggnadskontoret att fatta beslut.

Storstockholms brandförsvaret och **Trafikkontoret** har åsikter gällande skyddsnet/fallskydd vid tunnelmynningarna.

Storstockholms brandförsvaret menar att det är positivt att fallskydd vid tunnelmynningarna har förts in på plankartorna medan Trafikkontoret anser att tunnelmynningar bör hägnas in och ha bergsbesiktning och skyddsnet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstaganden

Inom markreservatet, mellan angivna nivåerna under mark, får inga intrång från annan verksamhet ske. Utanför detta område kommer pålningsarbeten inte att innebära några problem. Detta förtydligas i planbeskrivningen.

De risker och riskreducerande åtgärder som hanteras i Stockholm Vattens tillståndsansökan sammanfattas och förs in i planbeskrivningen. Eftersom det inte handlar om en anläggning med stadigvarande vistelse gör Stadsbyggnadskontoret bedömningen att 80 meter är tillräckligt.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att de skyddsnet/fallskydd som planeras för tunnelmynningarna är tillräckliga.

Miljö- och klimataspekter

Miljökvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen påpekar att de miljökvalitetsnormer som beskrivs i planbeskrivningen dels inte stämmer överens med VISS och dels behöver anges för samtliga vattenförekomster. Länsstyrelsen påpekar dessutom att miljökvalitetsnormer för grundvattenförekomster saknas inom planområdet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret korrigerar uppgifterna om vattenförekomster och miljökvalitetsnormer. Det finns inga definierade grundvattenförekomster inom området med beslutade miljökvalitetsnormer. Projektet påverkar inte grundvattenkvalitet. Eventuella permanenta skyddsinfiltrationer kommer att göras med dricksvatten. Projektet kommer inte att anlägga nya dagvattenledningar relaterade till det sökta planområdet. Den verksamhet som kommer att bedrivas inom planområdet har ingen påverkan på dagvattenkvalitet.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Under samrådet har synpunkter kommit in som visar på en intressekonflikt mellan å ena sidan enskilda sakägare och boende som kommer att bli påverkade, å andra sidan Stockholm Vatten AB och planerna på att genomföra projektet Stockholms framtida avloppsrening för att kunna möta framtidens krav på hantering av vatten och avlopp.

Synpunkter från privatpersoner har handlat om risker för olägenheter som kan uppkomma vid transportvägar för lastbilar med bergmassor under byggandet av avloppsledningen.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att genomförandet av Stockholm Vatten AB:s projekt Stockholms framtida avloppsrening ligger i linje med de politiska mål som formulerats för Stockholms tillväxt. Vid planläggning av projektet är en av stadsbyggnadskontorets viktigaste uppgifter att följa Plan- och bygglagen om att göra avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen. Stadsbyggnadskontoret bedömer att permanent påverkan som inkluderar till exempel energibrunnar uppvägs av långsiktigt positiva konsekvenser som kommer alla invånare i Stockholm tillgodo. Genomförandeskedet regleras främst i lagstiftning utanför Plan- och bygglagen. Plan- och bygglagen ålägger byggherren – i detta fall Stockholm vatten AB – ansvaret att följa gällande lagar och regler vid genomförande (10 kap 5 §). Samverkan mellan stadsbyggnadskontoret och Stockholm Vatten AB har skett i syfte att kunna bedriva en effektiv planprocess där innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen samordnats för att vara heltäckande för både planprocessen, genomförandet och driftsskedet. Stadsbyggnadskontoret bedömer vidare att SFA:s utformning och de avvägningar Stockholm vatten AB gjort för att åstadkomma önskat resultat, är rimliga. Konsekvenserna, som de förklaras i miljökonsekvensbeskrivningen, kommer också att vara föremål för juridisk prövning inom ramen för det pågående tillståndsärendet för SFA, hos Mark- och miljödomstolen.

Föreslagna förändringar

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet föreslår Stadsbyggnadskontoret att planbeskrivningen kompletteras med översiktliga uppgifter om ekonomi för SFA och med förtydliganden om behovet av samordning mellan ledningsrättshavare och andra instanser som till exempel Brandmyndigheten samt att plankartan korrigeras med rubriker.

Stadsbyggnadskontoret föreslår vidare att planbeskrivningen förtydligas vad gäller avgränsningen mellan detaljplanen och de frågor som hanteras i tillståndsärendet samt detaljplanens avgränsning till byggskedet. Vidare föreslås att beskrivning och konsekvenser förtydligas för: naturvärden, grundvatten, risker, räddningsinsatser.

I övrigt föreslås planhandlingarnas huvudsakliga utformning få ligga fast.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna synpunkter. För yttrandena i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, dnr 2015-19085. Planakten för ärendet finns tillgänglig i Tekniska Nämndhuset på Fleminggatan 4.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser att planen inte strider mot de intressen som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas:

- Miljökvalitetsnormer som beskrivs i planbeskrivningen stämmer inte med VISS och behöver anges för samtliga vattenförekomster.
- Miljökvalitetsnormer för grundvattenförekomster saknas inom planområdet
- Länsstyrelsen anser att staden bör redovisa hur eventuella utsläpp av dagvatten från planområdet kommer att påverka berörda vattenförekomster. Det är viktigt att staden redogör för eventuella effekter av planen på de enskilda kvalitetsfaktorerna som har betydelse för vattnets ekologiska och kemiska status.
- Under förutsättning att inte naturmiljöer i t.ex. Årstaskogen (planerat naturreservat) riskerar skadas av grundvattensänkning, har Länsstyrelsen inget att erinra mot planförslaget ur naturvårdssynpunkt.
- Ledningssträckning är i enlighet med pågående tillståndsprovning av överledningen från Bromma till Henriksdals ARV (mål M 3980-15). I målet prövas även ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för bortledning av grundvatten. Länsstyrelsen har den 16 september 2016 lämnat yttrande i målet. Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande gällande detaljplanens intentioner vad gäller tunnelmynning vid Södertäljevägen. I denna del överensstämmer inte planen med teknisk beskrivning i tillståndsprovningen.
- Länsstyrelsen informerar om att möjligheten att använda planförfarandet ändring genom tillägg försvann när Boverket i november 2014 upphävde ”Ändring av detaljplan”, Boverkets allmänna råd 1991:2.

Storstockholms Brandförsvär (SSBF)

- SSBF har tidigare i behovsbedömningen påtalat att riskanalys behövs för projektet (Stadsbyggnadskontoret dnr 2014-12772)

- Av handlingar framgår att Tyréns gjort riskanalys, men denna är ej bilagd planen och går ej att hitta på hemsidan.
- Södertäljevägen är farligt godsväg. Länsstyrelsen rekommenderar 150 meter skyddszon. Det är 80 meter till anläggningen, men SSBF anser inte att denna risk behöver utredas vidare, men påpekar att det är upp till stadsbyggnadskontoret.
- De risker och riskreducerande åtgärder som hanteras i Stockholm Vattens tillståndsansökan bör föras in i vardera planbeskrivningen/plankartan
- SSBF anser att det är positivt att fallskydd har förts in på plankartorna vid tunnelmynningarna.
- Förutsättningar till räddningsinsatser behöver skapas i detaljplan. Bland annat framkomlighet till byggnader och räddningsfordon och uppställningsplatser vid tunnelmynningarna. Normalt behövs Bk2 väg för brandförsvarets fordon. Anger vägledningsdokument för räddningsvägar.
- För undermarksanläggningar bör hänsyn tas till behov av utrymningsvägar/angreppsvägar samt behov av brandgasventilation i markplan.
- För brandvatten bör anslutning till planerade byggnader/anläggningar ses över. 75 meter från brandpost till uppställningsplats för räddningsfordon (dvs. 150 meter mellan två brandposter)
- SSBF önskar tät dialog med Stockholm Vatten under projektets gång

Trafikverket

- Trafikverket har tidigare yttrat sig inom ramen för Stockholm Vattens ansökan om tillstånd till vattenverksamhet, både under tidigt samråd och inför upprättande av MKB och därefter till Mark- och miljödomstolen.
- De statliga anläggningarna som berörs är E4 (Essingeleden), Väg 75 (Södra Länken) och södra stambanan. Dessa anläggningar behöver säkerställas genom avtal mellan Trafikverket och Stockholm Vatten. Trafikverket och Stockholm Vatten är överens om detta, men skriftlig överenskommelse bör ske innan föreslagna detaljplaner antas.
- Oavsett tillstånd och oberoende av nämnda avtal behöver Stockholm Vatten också ansöka hos Trafikverket om ledningskorsningsavtal. Ansökan sker via Trafikverkets hemsida (<http://www.trafikverket.se/tjanster/ansok-om/tillstand/ansok-om-ledningsarenden/>).

Försvarsmakten

Inget att erinra

Naturvårdsverket

Avstår från att lämna synpunkter

Sjöfartsverket

Inget att erinra men lämnar allmänna synpunkter

- Sjöfartsverket informerar att färdig avloppsledning inte får påverka farledsdjup. Vidare bör möjligheten att gräva ner ledningen i närheten av farleder undersökas
- Förutsätter att planområden som omfattar muddring, tippning, vattenförlagd ledning, förändring av kaj-/strandlinje och vattennära anläggningar kommer att samrådas med Sjöfartsverket
- Sjöfartsverket önskar bli informerade i fortsatt planering och efterfrågar att åtgärder vidtas för att minimera negativ påverkan på sjöfartens framkomlighet under anläggningsfasen

Luffartsverket

Inget att erinra

- LFV har inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för "Minimum Sector Altitude".

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar**Lantmäterimyndigheten**

- Lantmäteriet vill ha normal rubriksättning. Rubriker för Gränser, egenskapsbestämmelser mm och anser att Boverkets rekommendationer bör följas och u för allmännyttig ledning bör användas
- Undrar vad som händer med befintliga schaktdjupsbestämmelser
- Ifrågasätter hur tillträde till väg från de båda tunnelmyningarna ska lösas? Kommer ytterligare fastighet utanför planområdet beröras?

- Har tidigare redogjort för olika alternativ för genomförande i PM. PM biläggs yttrandet
- Anser att det inte är klarlagt om en tunnel kan anses som ledning och om mark för denna därmed kan upplåtas som ledningsrätt. Om detta överprövas kan det innebära förseningar. Om man istället använder E (teknisk anläggning) innebär det att man har en valmöjlighet; äganderätt, ledningsrätt och servitut.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Naturvärdesbedömningen revideras och kompletterar den fortsatta planeringen
- Förstärkningsåtgärder säkras för spridningssambandet mellan Årstaskogen och Hammarbyskogen
- Nämnden har tidigare lämnat underlag för bedömning av miljö- och hälsofrågor. Det viktigaste som togs upp var påverkan på naturmark och rekreation. Anser inte att de har redovisats tillfredsställande i planhandlingarna
- Varför stämmer inte teknisk beskrivning och plan överens när det gäller tillfällig/permanent påslag vid Eolshäll?
- Bör inte utrymningsschakten ingå i detaljplanens syfte?
- FUT har gjort en naturvärdesbedömning av området vid Skansbacken, som enligt MHN, stämmer bättre med verkligheten. Skiljer sig mycket från den bedömning som SFA gjort. SFA:s inventering bör därför kvalitetssäkras av oberoende konsult, även definierade arbetsområden som inte är helt beskrivna
- För att inte försvaga gröna samband vid platsen ytterligare bör SFA och FUT samlokalisera sina påslag (använda FUT)
- Arbetsytor bör inte ta slänten i anspråk, utan redan ianspråktaga ytor som båtuppläggnings
- Förstärkande samband bör göras under Skanstullsbron och rekreativt även mellan Årstaskogen - Hammarbyskogen

Hägersten-Årstad stadsdelsnämnd

Inget att invända

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

- Förvaltningen ställer sig positiv till att man utvecklar stadens försörjningssystem
- Anser att en ordentlig inventering av träden vid tunnelmynningen Skansbacken behöver genomföras innan arbete utförs, då det inte endast finns ungräd i området, utan även ett antal äldre större lindar nedanför den parkväg som går från båtklubben till Simlångsvägen vid norrsidan av fastigheten Altstern.

- Förvaltningen är medveten om att påverkan under byggskedet inte behandlas i planförslaget. Detta leder dock till att det är svårt att bedöma och ta ställning till projektets egentliga påverkan på stadsdelens miljöer. Gäller till exempel Tunnelmynningen vid Sundstagård och uttransporten av schaktmassor som kan påverka framkomlighet för gång och cykel och påverka kulturhistorisk viktig miljö (Oro från förvaltningen att man under byggskedet orsakar permanenta skador på denna unika miljö).
- Förvaltningen efterfrågar att man i planförslag tar viss hänsyn till miljö- och trafikpåverkan under byggskedet, eftersom det som står i planförslag direkt styr vad som händer då. Berörda parter skulle på så sätt kunna ta ställning till egentlig påverkansgrad redan i granskningskedan av planförslag och i förlängningen undvika konfliktfyllda byggprocesser.

Trafikförvaltningen och Förvaltning för utbyggd tunnelbana, Stockholms läns landsting

- Informerar om att Trafikförvaltningen arbetar med att ta fram underlag till Sverigeförhandlingen kring en ny västlig tunnelbana från Fridhemsplan till Älvsjö via Liljeholmen. Den planerade avloppstunneln och en eventuell tunnelbana kan komma att sammanfalla med varandra, varför det är viktigt med fortsatt dialog mellan landstinget och Stockholm stad.
- Påpekar att det i planbeskrivning står att avloppsledning ska ha gemensam skyddszon med ny tunnelbana vid Gullmarsplan. Anser inte att detta regleras i plankarta 8. Detaljplanebestämmelser bör möjliggöra en samutnyttjad skyddszon för underjordisk avloppsledning och tunnelbaneutbyggnad. En dialog kring hur bestämmelser och gränssnitt ska se ut behöver komma till stånd.
- Informationsbyte och samordning behöver ske mellan projekten under byggtiden i det fall att byggtiderna pågår samtidigt bland annat kring in- och utfart för byggtransporter, påverkan på omgivningen (t.ex. grundvattenförändringar) och skyddsåtgärder
- Anser att ett genomförandeavtal bör tecknas mellan landstinget och kommunen. I avtalet ska bland annat förutsättningar för arbetenas utförande regleras med anledning av närheten till tunnelbanan. Detta bör ske innan detaljplanen är antagen. Blankett för att initiera avtalsprocessen återfinns på www.sll.se/bygga.

Trafikkontoret Stockholms stad

- Trafikkontoret önskar redovisning om kommande pålningsarbeten kan medföra några problem där tunneln ska gå
- Trafikkontoret anser att tunnelmynningar bör hägnas in och ha bergsbesiktning och skyddsnät
- Vill kommentera att det är viktigt att minimera grundvattenpåverkan och att tunnelmynningar anpassas väl till omgivningen
- Önskar redovisning hur projektet är tänkt att drivas under byggtiden
- Informerar att infart till tunnelmynning vid Liljeholmen måste passera en gång- och cykelbana längs Södertäljevägen. Cykelbanan är utpekad som pendlingsstråk och störningar bör vara minimala.
- Önskar ett förtydligande av hur många fordon som kommer att trafikera tunnelmynningen vid Liljeholmen , t.ex. fordon per dygn/vecka/månad/år
- Anser att tunnelmynningen vid Liljeholmen bör samordnas med redan befintlig mynning
- Ställer sig frågande till att detaljplaneområdet som täcker tunnelmynningen vid Liljeholmen går så långt väster ut.
- Vill ha information om antal fordon per dygn/vecka/månad som kommer att passerar cirkulationsplatsen vid Sundstagård ang tunnelmynning vid Skanstabacken. Sikten är dålig och bör ses över om många fordon ska passera korsningspunkten.

Stockholms stadsmuseum

- Stockholms stadsmuseum informerar att det ut med sträckan för planerad avloppsledning finns fornminnen och flera byggnader och bebyggelseområden som bedöms vara av kulturhistoriskt värde.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Tillstyrker förslaget

Idrottsförvaltningen, Stockholms stad

- Idrottsförvaltningen påpekar att de är överrens med Stockholm vatten om etableringsyta vid Axelbergs bollplan (Eolshälls arbetstunnel)
- Förutsätter att idrottshallar som ligger ovan ledningen inte skadas (nämner Årsta IP och Enskedehallen)

Övriga remissinstanser

AB Fortum Värme

- Inom planområdet finns befintliga fjärrvärme- och/eller fjärrkylaledningar.
- För att kunna planera ev. ledningsomläggningar och nya ledningsdragningar samt säkra befintlig drift med så få driftstörningar som möjligt är det bra med tidig information och samrådsmöten.
- Åtgärder i Fortum Värmes distributionsanläggningar utförs av Fortum Värme och bekostas av byggherre enligt gällande avtal, viktigt att vi tecknar genomförandeavtal snarast möjligt.
- Eventuella omläggningar av gasledningar får lösas vid detaljprojekteringen av ledningssträckningen och arbetstunnlar.

Ellevio

- Påpekar att det är av yttersta vikt att hänsyn tas till de ledningstunnlar som finns i närheten av planerad tunnelsträckning
- Anläggningar kan påverkas av sprängning, borrhug, vibrationer och sättningar. Ellevio förutsätter att denna typ av påverkan inte sker.
- Ellevio har ett större, 11kV, kabelstråk som passerar planerad tunnelmynning vid Södertäljevägen. Ledningarna måste beaktas och skyddas. Ledningsflytt anmäls i god tid.
- För behov av bygg-el, kontakta Ellevio. Kontaktperson anges.
- Åtgärder i Ellevios befintliga anläggningar utförs efter beställning och bekostas av byggherren.

Svenska kraftnät

- Inget att erinra förutsatt att Svenska kraftnäts information och intressen i området beaktas.
- En del i *Stockholm ström* är en ny elförbindelse mellan Anneberg i Danderyd och söder om Hammarbykanalen i Stockholm. Denna elförbindelse kommer att ha ett påverkansområde som överlappar med avloppstunnelns påverkansområde.
- Vidare planeras en ny elförbindelse mellan Skanstull och Örby att förläggas i en befintlig tunnel som ägs av Stockholms stad. Denna berörs av den planerade avloppstunneln. Svenska kraftnät utgår från att Stockholms stad bevakar att detaljplaneändringarna inte påverkar den befintliga tunneln negativt.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

P-RS och GS

- Synpunkter på den stora mängden byggtrafik på Personnevägen/Stjernerströmsvägen och menar att trafiken redan idag är stor.
- Hänvisar till transportvägar redovisade på http://www.stockholmvatten.se/framtidensavlopps_rening/omraden-och_paverkan/omradesinformation/hagersten/#!/transporter-eolshall
- Yrkar på att transportererna av sten och jord från tunnelmynningen transporteras via sjövägen och hänvisar till att Förbifart Stockholm transporterar sjövägen från Sättra hamn
- Kräver att om det blir tung transport på Personnevägen att tunga fordon ska uppfylla EU:s miljöbilskrav "Euro V"
- Påpekar att även andra byggen i närheten påverkar trafiken på Personnevägen

Babylons, Fader Höks och Joakim (samfällighet för Värmeförsörjning)

- Äger fjärrvärmeanläggning från 60-talet som värme 58 radhus. Är anslutna till Fortums fjärrvärmenät. Planerad avloppstunneln går bara några meter åt sidan från fjärrvärmeanläggningens undercentral.
- Är oroliga för sprängningsvibrationer underifrån.
- Anser att föreslagen försäkringslösning är otillräcklig.
- Anser att detaljplanetillägget inte bör godkännas. Om förslaget ändå godkänns bör ett krav vara att sprängningar inte får ske under vintern och att Stockholm vatten direkt skall gå in vid skador.

Samfällighetsföreningen Pharaos Bagare

- Samfälligheten gäller värmeförsörjning till fastigheter Pharaos Bagare 2-24 med undercentral mellan fastigheter Pharaos Bagare 23 och 24 (*Enligt registerutdrag (bilaga 1) är föreningens ändamål (STOCKHOLM PHARAOS BAGARE GA:1): Vattenförsörjning, Avloppsanläggning, Radio-TV och/eller Tele, Elledning och/eller belysning, Värmeanläggning*)
- Vid kontakten med Lantmäteriet/Samfällighetsregister konstaterades att avsnitt med rubrik Rättigheter saknas såsom akt 0180-A161/171 (bil.3)
- Den saknade akten (från Stadsbyggnadsexpeditionen) bifogas (bil. 4)
- Skulle vilja gärna få information ang. åtgärder i frågan

HC

- Vill att man gör en fördjupad utredning angående alternativet med att frakta bort schaktmassorna sjövägen. Orolig för trafiksäkerheten för barn. (Arbetsyta Fotbollsplanen Eolshäll)

Karin Norlander
planchef

Niklas Zetterberg
stadsplanerare

Emma Engleson
stadsplanerare